

DECRETALES
D. GREGORII
PAPAE IX.
SVAE INTEGRITATI
VNA' CVM GLOSSIS
RESTITUTÆ.

Ad exemplar Romanum diligenter recognita.

VENETIIS. M D C.

VERVS EXPOSITI
CONTINENTES
TITVLOS IVRIS.
CANONICL.

Carmina Titulorum iuris
Pontificij.

Tota Squidē congeries Decretalib⁹ famulatur. Et eorum ali-
quæ nunc in Sexto, nunc in Clemente. (vt in expositione patet)
reperuntur.

Primi libri Tituli sunt in Decreta-
libus xlīj. In Sexto xxij. In
Clementinis xj.

- a Primo summa fides. statuit. rescripta. s̄uescit.
- b Postulat. electos. translatos. auctor & r̄su.
- c Inde renuntio. de supplenda. tempora scrutor.
- d Ordo resignantis. atas. ac r̄nco sacramen.
- e Filius & seruus. obnoxius. & vitiatus.
- f Hinc bigamus. clerus. peregrinus. & archidiac.
- g Archipresby. primic. sacrist. custos. vice fungēs.
- h Delegat. legat. & dictus ab ordine index.
- i Indicis officium. maior. pax. pacta sequuntur.
- k Transigo. postulo. post proculo. syndicus exto.
- l Vis. metus. integrat. ac alienat. et arbiter hinc est.

Secundi libri Tituli sunt in decreta-
libus xxx. Sexto xv. In
Clementinis xij.

- m Iudicium. forus. atq; libellus. mutua poscens.
- n Litem contestans. sine quo. non suscipe testes.
Iurat. dilatis. & feriat. ordinem noscit.
- p Plus peto. de causa. spoliatos restituendo.
- q Est dolus. & missus. lis pendens. atq; sequestrat.
- r Confessis. probo. sunt testes. testes quoque cogo.
- s Instruo. presumo. insurans. excipiendo.
- t Praescribit sententiat. appellat peregrinans.
- u Utilis omnibus his est confirmatio iuncta.

Tertij. libri Tituli sunt in Decreta
libus xxx. In Sexto xv. In
Clementinis xvij.

- x Vtia decens. clerus habitans. clerusq; iu-
gatus.

Primi libri Titulū Tūnli.

- a De summa Trini. & fide catholica. h̄c in vi. & cle. De constitutione b. b. t. in sc̄to. De scriptis. h̄c in vi. & cle. De cōficiūdine h̄c in vi.
- b De postulatione p̄latorū h̄c in vi. De lectio. & electi potest. h̄c in vi. & cle. De translatiōne ep̄fici. vi. & cle. De au-
toritate & n̄su pallij.
- c De renuntiatiōne. h̄c in vi. & cle. De sup-
plēta negligēti p̄latorū. h̄c in vi. & cle. De tem-
porib⁹ ordinationis. h̄c in vi. De scrutinio.
- d De ordinatis ab ep̄fo. qui resignauit epi-
scopacui. De x̄tate & qualitate & ordine
pr̄ficiendorū. h̄c in vi. & cle. De sacra
unctione De sacramentis. non iterandis.
- e De filiis presbyterorū ordinandis uel nō
h̄c in vi. De seruis non ordinandis. & eo
rū manumissione. De obligatis ad iatatio-
nia ordinandis uel non. De corpore initia-
tis ordinandis uel non.
- f De bigamia nō ordinandis in vi. De cleri-
cis p̄regrinis De officio archidiaconi.
- g De officio archipresbyteri. De officio primi
ceti. De officio aiciati. h̄c in vi. & cle.
- h De officio & pr̄te iudicis delegati. h̄c in
vi. & cle. De officio legati. h̄c in vi. De officio
iudicis ordinati. h̄c in vi. & cle.
- i De officio iudicis. De maiestate. & obe-
dientia. h̄c in vi. De treuga & pace. Da-
partis h̄c in vi.
- k De transactionib⁹ De postulido. De pro-
curatorib⁹. h̄c in vi. & cle. De syndico.
- l De iis quæ uel metus ut causa sunt. De in-
tegrum restitutiōne. h̄c in vi. & cle. De al-
ienatione iudicij mutandi causa facta.
De arbitris. h̄c in vi.

Secundi libri Titulū.

- m De iudicijs. h̄c in vi. & cle. De foro com-
petenti. h̄c in vi. & cle. De libelli oblati-
o ne. De mutuis petitionib⁹.
- n De litis contestatione. h̄c in vi. Vnde
non contestata non proce. ad testi. recep.
- o De iuramento calūniæ. h̄c in vi. De dilati-
tionib⁹. De feriis. De ordinē cognitionum.
- p De plus petitionib⁹. De caula posseſſio-
nis & proprietatis. h̄c in cle. de restitu-
tiōne spoliatorū. h̄c in vi.
- q De dolo & r̄umacia h̄c in vi. & cle. de
eo qui mittitur in possessionē cā rei ser-
uari h̄c in vi. ut lice pendente nihil inno-
uetur. h̄c in vi. & cle. de sequestratione
possessionis & fructuum. h̄c in cle.
- r De confessi. h̄c in vi. de probationib⁹
ac in cle de testibus & attestationib⁹. h̄c
in vi. & de elem. de testibus cogendis uel
- s De fide instrumentorum. de pr̄sumptio-
nib⁹. de iurecurando h̄c in vi. & cle.
de exceptionib⁹ h̄c in vi. & cle.
- t De prescriptionib⁹ de sententia & re in-
dicata. h̄c in vi. & cle. de appellationib⁹
recusationib⁹. & relationib⁹. h̄c in vi. &
cle. de peregrinationib⁹.
- u De confirmatione utili uel inutili.

Tertiū libri Titulū.

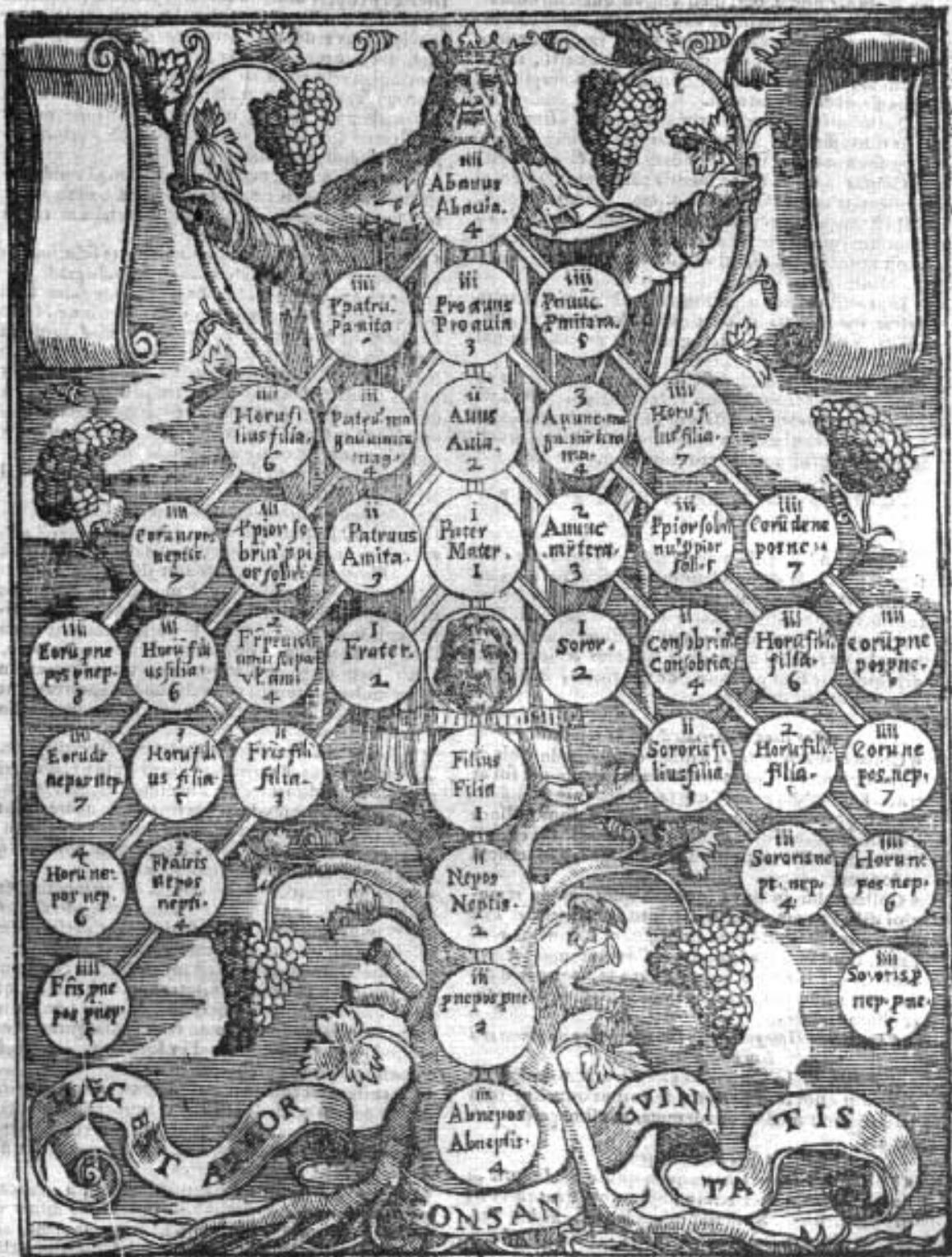
- x De uita & honesta clericorum. h̄c in vi.
& cle. De cohabitatione clericorum & mu-
lierum. De clericis coniugatis. h̄c in vi.

GREGOR IV SPapa ix. natione Hernicus, patria Anagninus è familia Comitum, mortuo Romæ Honorio Papa iii. Romanus Præful anno M. CC. X X V I I . creatus est. Hic varias constitutiones & Decretales epistolas prædecessorum suorum, quæ à plerisque maiori ex parte priuata auctoritate collectæ fuerant, per F. Raymundum in vnum volumen redigendas curauit. Multas quoque constitutiones suas & decretales epistolas adiecit.

Is fuit F. RAYMUNDVS de Peñaforti natione Cathalanus, patria Barcino nensis, eiusdem Papa Capellanus & Penitentiarius, ex ordine Fratrum Prædicatorum, ac ipsius ordinis tertius Magister Generalis, religione & eruditione clarus. In hanc collectionem BERNARDVS de Botoño Parmensis, & canonicus Bononiensis glossas eruditissimas edidit.

ARBOR CONSANGVINITATIS.

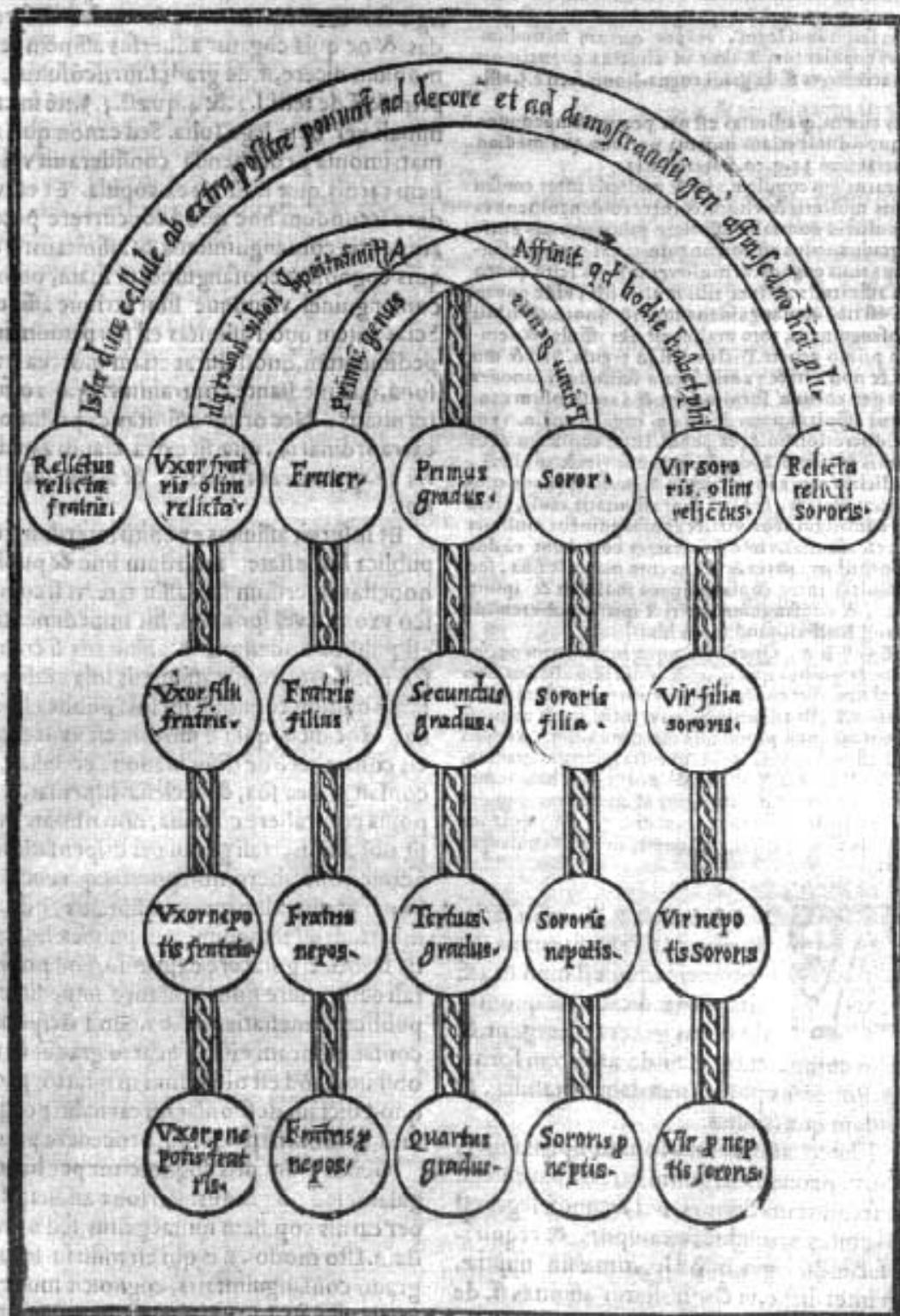
*Non gignunt dextros qui stant in parte sinistra,
Lauadat uxores, dat tibi dextra mares.*

ARBOR AFFINITATIS.

Multa dies, variusque labo huiuscce paravit.

Artis notitiam: qua modo clara patet.

GREGORIVS.] In huius libri principio
quinq; vel sex precepta sunt prædictanda,
videlicet, qua sit intentio, qua materia, que
utilitas, cui parti philosophia supponatur,
quis modus agendi, & quis libri titulus, &c.

7 Titulus **qui modus**
huius libri **tatio D. Gregorij in**
in manu scri- **hac presenti cöpila-**
ptis verutis **tione fuit, diversas**
simis ita ha- **Constitutiones & De-**
bet: **cretales epistolas pre-**
compilatio **decessorum suorum in**
decretarium **diuersa dispersa vo-**
Dñi Grego- **lumina seu compilati-**
rii Papæ no- **on, que difficulat-**
n. **tem studentibus, inge-**
rebus in meo em-

rebant, in unam compilationem (refecatis superfluis) ad utilitatem legentium ac studientium reducere, prout in eiusdem D. Gregorij constitutione evidenter declaratur. Materia in hoc opere sunt ipsæ Constitutiones.

2 Quod alii dicunt, eau-
sam finalitatem, & exponit hic glo- causam
finalem. p-
ximam causa
vero finalis
remota est
felicitas, &
beatitudo,
qua sequitur
ex causa p-
ximia, ut in
proce. n. §
discipuli. 2.
in filio. An.
iu no.
tationes & Decretales epistolæ sub singulis tit. collo-
cate. Utilitas et est, ut his lectis, & intellectis, sciamus
discernere inter aequum & iniquum, & vincire quicunque red
deret quod suum est. & in hoc iustitia constitueretur In-
fili. de iust. & in. in prim. & 12. q. cū de ueritatem. Sup-
ponit ut Ethice. i. morali felix, sicut & alii libri iuris:
vnde etiam dicit Imperator, legibus nostris hominum
mores invenimus corrigere C. de fee. capl. 1. §. nam
que ibi. Ne in his Modus agendi talis est. Dividit e-
ius opus suum in quinque partes. In prima parte tra-
ctat de summa Trinitate & fide catholica, & de con-
stitutionibus, de rescriptis, de iudicibus, & eorum
officiis. In secunda parte tractat de iudicij. & coope-
rantibus ad iudicia. In terciâ parte tractat de vita & ho-
nestate clericorum, & de rebus eorum & ecclesiistarum.
In quaâta de sponsalibus, & matrimonii, & impedi-
mentis eorum. In quinta de accusationibus & crimi-
nibus, & penit. eorum. & si terminat tractatum
suum, ipsum dividens in quinque partes, ad similitudinem
quinque sensuum corporis, quos qui iudicat,
libere debet, aliter non est idoneus iudex. Sic enim
omnis copula coniugalis restricta est risque ad quar-
tam gradum, ad similitudinem cuestiorum humorum
corporis humani, ut in ista de consanguini. & affinit. non
debet, s. prolabizio.

Dicens; Gregorius Episcopus, Seruitis Sechorū Dei,
secundum ritulum huius libri ponit. Vnde versus.

Mi versos,
& sequentia
vñq; ad ver.
seruas non
sunt Bernar-
di, sed alio-
rum addi-
Ter: prior officia parat. Ecclœ sique re iniçias.
Alteria de ritebus & cœnæ in iherosolima.
Terria deriuat, & vita Presbyterorum.
Quarta dieis qualis sintuimus omniq; sacerdotum.
Vñmina de vñq; & pani: fratres coram.
Vel sic, de breviariis:
Iudex, indicium, electus, sponsalia, etenim.

Gregorius. I] Dividitur in duas partes principales. In prima ponitur salutatio. In secunda exordium. ibi, Rex pacificus. Prima subdividitur, quia primo ponitur quis scribit. Secundo quibus scribit. ibi, Dilectis. tertio salutat & benedicit. ibi, Salutem.

[Glossa seq. recitetur per modum quæstionis quare
se vocat seruum, &c.]

quiri.inf.de cens.cū inflatio,in particula,q̄ decisio est de principio.inf.lite pen.ecclesiā 2.sic p̄ imperatorem acquiritur hominibus.in auth.constitut.que de dign.libe à pat.potest.6.illud quoque coll.6.& noctes ducit in omnes,vt labici sub omni quiete con-

DECRETALIVM
D.GREGORII PAPAE NONI
COMPLILATIO.

GREGORIVS Episcopus seruus^a seruorum
Dei, Dilectis filiis^b Doctoribus & Scho-
laribus vniuersitatis, Bononie^c commorantibus,
& Salutem^d & Apostolicam benedi-
ctionem.

+ Lib. 6

b Filijs. Ibene dicit,
filii: quia solum mo-
bi Patriarchas, Archi-
epos. & Episcopos
fratres appellar, om-
nes alios filios. inf.de
cti. fal. quam etauit.

In vno
manu
scripto
vaticana-les-
sirur, Parie-
sus: in alte-

[Glossa lequens re-
citat per obiectionem, quod compilatio non sit gene-
ralis, nec omnes liget ex quo [solum, &c.]

Bononiae commorantibus.] Et ira non in castris.
quoniam si in castris studeant, beneficia ex priuilegio omnes ha-
bibi concessa occasione studii habere non debent inf. brent. Bono-
de cler. non res. ita fraternitatis.] Præterea ex quo nix.
dicit Bononia, non ut q[ui] alii mittantur alibi studenti.] Concor-
bus, & sic non tenetur recipere hanc compilationem: t[em]p[or]e in l. ge-
qua littera. Pap[er] non extenduntur ad alias quam ad neratior. &
eos quib[us] mittuntur: vel qui continentur in eis. argu. i. C. de epis.
inf. de off. deleg. P. & G. & c. gratu. & c. cum olim. Sed & cler. not.
non est ita: omnes enim tenentur ad observationem hu-
m[an]itatis compilationis, sed proprii studii, quod est Bono-
nianus & generalius præ cipue in virtutis iure, & ibi plenius in
quasi de omnib[us], patrib[us] mundi sunt studentes: ideo po- auth. habi-
tus Bononia dixiuntur: & ita omnes tenentur hanc ta. C. ne si.
compilationem obseruantur, qua nec possent, nec debet pro pat.
singularum autibus intimari. 16. diss. quod dicitur. &
infra de postu. præla ad hoc. Et constitutio principis
post diuis menses a tempore publicationis omnes a d-
stringit in auth. ut fact. noua con. circa prin. coll. 5. &
insta de sent. excom. nouetate.

REx particulis. Primo ponit exordium, in quo concindit finale intentus iuris generalis. Secundo narrationem, in qua ostendit finale intentum huic compilationis, seu iuris particularis ibi. Sane. Tertio conclusionem ibi, Volentes. Tima subdividitur, quia primo ponit finem viatoris, id. hominis, ad quem a Deo dispositus est. Secundo causam denizationis ab hoc fine, ibi. Sed effransta. Tercio ut ad debitum finem viator deducatur, concludit legem necessariam, & ostendit esse virtutem ne memoriates ibi. Ideoque lex.

C. A. 3 V. 5. *Tramissa salutis, sic posse easum in ista constititione. Rex pacificus, id est, dominus noster Iesus Christus pia sua miseratione ab initio mundi dispositus, seu praecepit, subditos suos fore pacificos, pacificos, & monachos: sed ex aduerso surrexit efficiata cupiditas sui prodiga, pacis amula, mater litium, misericordia iurijorum, quæ quotidie tot litigia generant, & nisi iustitia repudieret conatus ipsius lai virtute, & explicaret multiplices quones, abusus litigiorum extingueret fœdus humani generis. & concordis reuelat, dato sibi libello repndit, extra mundi terminos. Et ideo contra istam cupiditatem les prodiit est, ut nos ius apperitus iostus restringere sub regula iurium,*

tempus assignandum à iudice, omnes dilatoriae exceptiones proponantur, ita quod si partes post terminam aliquas voluerint proponere, quas in termino non fuerunt protestatae, nullatenus audiantur, nisi de novo post terminum extorta fuerit, vel nisi ille qui eam opponere voluerit, fidem faciat iuramento se post terminum ad illius notitiam peruenisse.

[†] Vide text. in l. f. C. de excep. & in dilatoria proponen L. 2. & ibi das. nec postmodum Bar. ff. de re iud.

[†] Vide text. i. si iure post i. Auth. qui ad meam semel cum notitiam peruenisse, ibi no. C. de item: quae de novo emergunt, novo auxilio indigent. Irē p. instrumentū pbae conscientia alicuius. Irē notis hic casū vbi iuramento vnius creditur.

[†] Hac duo in pindicū alterius. verba: monachis Far- seū. desunt de pemptoriis. & de in antiquis.

¹ Id est Host. & Guili. Spe eu. cod. t. 1. sed nunc dicitur. & hoc est rebus hodie p. Clemens. ex cōcōnūs. eo. t. vbi vi de Io. And.

^b Ex i. post terminū statutū à iudice, & finiū. [Glo. seq. reci. per questionem, nunquid sufficiat generalis protestatio.]

^c Protob. 7. de testi p̄sentis. & intellige, presta- te noīando expresse exceptiones: quae sc̄ibū debet. 7. de prob. qm̄, vt si velit proponere exceptionē recu- sationis, illā primo dēt. pponere: & sup illā c̄m pcede re, de aliis pōt. prestari sic, saluis illiū dilatoriis, q̄ tales, sunt, & debet noīari, phādis suo loco & tpe postq̄ cognitum facerit de suspicione, de hoc dixi 7. de pba. qm̄, nec sufficiat dicere in genere, saluis alijs exceptio- nibus, q̄ p hoenula videtur, pūsio huius decr. 7. de p firmā, vti, vel inut. bona. ar. 7. de do. & p. ex litteris.

[Glo. seq. inducit simile, declarat tex. no. q̄ terminus p̄cludit via ex p̄spicere, dat simile in accusante.] ^d Andiantur. Ibi etiam dicit lex, q̄ aliquis propo- fuit vnam exceptionem & succubuit, si vult aliam po- stea proponere, hoc faciat infra terminū conditū: una Institū. de excu. tut. 7. q̄ aut: & hoc verum est, q̄ simul possunt proponi cū aliqui cōpetunt plures exceptiones, quae nō sunt p̄spicere, sed in p̄spicere seens, vbi si pri- mo, proposuit vna & succubuit, voleat posteaire ad alia bene almittitur. C. de in offic. test. p̄cā maiores. & tit. proxii, audiū. & ita paret q̄ hic pditū exceptionē si nō proponatur infra terminū p̄spicere, sed actio non p̄di- tur. Simile in accusatore: quia si nō prosequitū accusa- tionē suam infra terminū, post ea non audit. 7. de accu- satione. & C. qui accu. non pol. 7. & 4. q. 7. quis- q̄ de hoc dictū est. 7. de prob. licet. immo punit in libra aut, qui exceptionem dilatoria post liu. ingressum proponit. C. de excep. h̄i qui adūocatus.

[Glo. seq. reci. per q. quid si post lit. contest. oritur.] ^e De novo, si post terminum statutū id est effet, si etiā post illū cōnt. h̄i exorta sit. 7. de ossi. dele. infi- gunt: q̄ de novo emergunt, auxilio indigent. ff. de iter. adhuc de iustitia. & ex cū. & noua res nouū cōsiliū & reme- diū exigit ff. de ven. inspi. h̄i. in p̄cā. Et si noua cau- sa allegetur, puta quia fideiūssor motiuus sit, iterum & quam erit p̄fāre cautionem. ff. vt in pol. plane. &

nouis morbis noua conuenit anti dota preparati. 7. de iuta. calum. cōteriu. 50. dist. & cōstruetur.

[Gl. seq. inducit simile, querit quid si post protestatio ne innotescit: ponit op̄. affirmatiū, solvit negatiū.] ^f Post modum. si post terminū, coulirū, inf. que-

C A P. V.

¹⁰ **C**Vm 1 inter Priorem & conuentum de Argento & ex parte vna, & nobilem virum S. de Mallico ne & diecessis Pictauien. ex altera, super damnis & alijs coram vobis ex delegatio- ne nostra quæstlio vertetur, procuratore ipsius nobilis vestrum volente de- clinare indictū, eo q̄ duos ex vobis habebat suspectos procurator monasterii al- legavit parti eiusdem nobilis (cum esset vinculo excōmunicationis adstrictus) exceptionis huiusmodi be- neficiū interdictū: & infra. ¶ Inquisitioni

ff de eden. veluti & facilitati & negligentiā sue impa- tet. Ne ut enim oportet per singula momenta onera ti actioē. ff. vt in pol. leg. ii. 7. quo. 5. vlt. sic enim nō effet lictum fini, & hoc quod dicit hic locum haberet in exceptionib⁹ facti, & nō iuriis: 2 q̄ nemini licet ignorare. ff. de iter. & fac. igno. l. regula.

¹⁰ **C**Vm inter. 1) Communis diuīsio. Secunda: ibi, Inqui- sitioni. Abb. Sic.

C A S V S. Inter Priorem & conuentum de Argento lo ex parte vna, & S. nobilem virum Pictauien. die- cessis ex altera, controvēria super quib⁹dam damnis & rebus alijs vertebarū: partibus corā delegatis indi- cibus propter hoc constitutis, procurator ipsius nobilis excipiēdo proposit, q̄ duos de indicib⁹ habebat certa tatione suspectos, procurator monasterii allega- ti, q̄ cum nobilis excommunicationis vinculouen- tura, & indicib⁹, exceptionem huiusmodi proponere non valebat: iudices consuluerunt: dñm l. apā, & ipse rādet. q̄ ipsi nobilis, qualibet legitima defensio reser- uitur in iudicio, & præcipue iudicii, recusatio, cū peti- culorum sit sub iudice ligare suspecto: & Apostoli- ca sedes iudicibus suspectis causam ex certa scientia nō cōmitit: vñ nō consideratur favor excommunicati, sed ex quitas indicantis, & absurdū effet vt. vno contra acto: cui defensionis copia denegat: quia sic cōdemna- retur, quia deberet absoluī aliquid: nec excommunicato denegandi est absolutoriū sententia, quando est in causa absolutio: & si cōdemneatur, potest appellare si contra iustitia fuerit cōdemnatus: & eadē rō- ne alia suffragia in vno & eodem iudicio non denegā- tur eidem. Sed ex cōscientia reconvenire actorem nō potest: ne si in defensione sustinetur, ad impugnandū extendatur. Not. quod periculosum est litigare sub iu- dice, suspecto. Item in iudicis aquitas seruanda. cōf. & non favor. Item iudicium claudicare non debet. Item excommunicatus potest appellare, & omnis le- gitima defensio est illi salua in iudicio, sed agere, vel recorvenire non potest. Item favorabiliores sunt rei quam adores.

[†] Cap. 2. tit. 4. compil.

² Id est q̄. qb. ignorauit fa- cēū non ius, ac si dicere, si ignorabā iudicē cōsā guinū. sed si ignorabā eū pp. hoc reculati pol- fe: nihī im- putabili. 10. And.

LIBER TERTIVS.

DE VITA ET HONESTATE
clericorum.

TQuia et. visum est de iudicij, & iudices maxime

clericis non debet esse

peccato, maxime cum

iudicant. 3. q. 7. iudi-

cet ideo potest tracta-

re iudiciorum stabili-

tur qualiter clerici

debet se habere in

vita & honestate, ut

sic virent omnes ma-

cula peccati. Item po-

test continuiti: ut in

proposito continuo

tit. Ni in primo lib.

ut refert Burchardus

lib. 3. de cte. c. 102. & tuo

par. 2. c. 117.

sed Anto-

Augustinus

innocens an-

tiq. copi-

lationis, c.

1. co. tit. ait

hoc. in co-

cilijs ex 2.

cilio Turo-

nensi 2. c. 4.

deside lne-

mo Apolo-

torum. & ibi

glossam &

Doctor. C.

de sacrofan-

eccl.

De hac materia habetur 12. q. 7. & 21. q. 4. & 63. di-

fal. ita: que clericis conuenientius ad finem dist. & ea. his bene et

& cancellis. go. & 35. 41. & 43. & 44. & 86. & 91. & 92. dist. per

totum. & de conieca. dist. s. nunquam, usque ad capitul

lum de ipsius.

Non laici. J. laici p. p. altare vel in choro dū

officia celebrantur,flare non debet, sed

causa orandi ire vel accedere possunt: hoc

dicit Trias sunt dicta. Secundum: ibi. Sed

par. Tertium: ibi. Ad orandum Abb.

C A S V S . D F in hoc capitulo, q. laici non debet sede

re in choro inter cleros, quando cantant diuina offi-

cia, sed in sancta sanctorum. Nota, q. laici inter cleri-

cos sedere non debet, t. e. ecclesia debet habere duas

partes, I. chorum, qui per cancellios dividitur ab altari,

& sancta sanctorum, id est, partem inferiorem eccl-

esi, que uirgines dicuntur, natus ecclesi.

s. Vt laici. Supple, statim.

[Glo. seq. reddit cauam, & textum fortificat.]

b. Secus altare. Laici enim ibi non debent, sed

tantum clericis, ut liberius intendant diuinis offi- ijs. 1-

ut de conse. dist. & sacerdotum, conse. rata etiam mu-

lites incensum circa altare portare non debent 23.

dist. (aceras, & in c. nō licet, & de conse. dist. 1. in san-

cta, & 7. tit. prox. c. 1. in fi.

[Glo. seq. cum seq. ponit quadruplex nomē loci in-

ter cancellios, sed in quarto aliqui variant.]

c. Sed pars illa. Id est, chorus in quo morantur cleri-

ci ad cantandum, qui dividitur ab altari per cancel-

los, ut patet, per exemplum in ecclisia Bonon. & lo-

eius intra cancellios appellatur sacerarium. unde insa-

cerati homines ibi sacrata vasa contingere non debent, de consec. dist. 1. in sacerdotia. & appellatur sacerarium diaconium, eo q. diaconus ministret ibi altari 23. dit. non oportet dicitur etiam presbyterium, de consecra. dist. 2. sacerdotum.

d. Sicut mos est. J. & ita est hic argu. A consuetudine.

e. Sancta sanctorum. J. in qua summus facies intrabat: sed hodie laici & feminis ad orandum & coenandum tantum potest intrare. Alij exponunt, sancta, id est, maiori pars ecclie, siue cotpus.

A D D I T I O . Quod † Pictauen. pars dñi nanis occid. sic à vulgaribus.

C letici. Ipsi sum. † Cap. 1. eo. armari defactio clerici Vide in Cle- cia est inhibita, in men. de ext. q. pta facient: & cessib. plaus. colligunt pccat. hoc colligunt ex co. q. ta. le delictum est exco. manicatione digna † Matidend.

vi hic, sed exco. manicatione non infertur † Burcha- nisi pro graui crimi: dñs lib. 2. ne. ut in c. nullus. & de c. 56. in c. nem. 11. q. 3. Iuo par. 6. c. Abbess. 152. & c. 7.

C A P V S patet. No co. tit. in 2. ta op. clericis arm. por. compil.

scit non debent: nec 2. Concor. tex. in auth. statuimus q. de cancellis intellige 3. de laicis, qui sunt excō. cadi nisi restituat nsr. 3. de usfr. steret. & clericis ab officio & bñficio fuisse edidi, ut lib. df. & cap. celi sunt è dignitatibus 3. de exco. pl. inter dilectos. & id deponi debent si de hoc cōsiderant. 47. dist. quoniam mul- ti. & nihilominus excōcandi sunt, si eas no restituāt.

V T quisque.] C A S V S . Statutum fuit in concilio Maticen. q. qlibet rector ecclie & habeat clericū qui secum canet, & epistolā & lectio nem legat, & qui possit docere pueros, & parochianos suos monere, ut mutant filios suis: ad discendam fidem catholicā, id est, Credo in Deum: quos ipse doceat diligenter. nota q. ex hac dec. q. duo ad minus debet esse in ecclisia. Ita nota q. solus presbyter non debet diuinis officiis celebaret. Ita nota. q. factordis interest docere parochias suis symbolum, & ens inuitare ad fidem.

b. Plebeis. J. populi: quicunque sit ecclisia, sine plebs, siue capella, ut 1. de filiis presbyteriorū, pposuit. [Glo. seq. arguit.]

i. Clericum habet. J. q. ecclisia dedicari non debet, nisi dos pro duob. ad minus sufficiat clericis. 1. q. 2. placuit, & de conse. dist. 1. nemo.

A D D I T I O . De hoc ut 1. de conse. eccl. uel alta. c. sum fit. in glo. nec etiam.

[Glo. seq. signat pstrariū, & soluit, demū q. rit. & soluit.]

Deer. Greg. Lib. III. Y. q. Epistola.